

SGP

**Fundamenteel door bouwen
Verkiezingsprogramma SGP
ZALTBOMMEL 2026-2030**

Inhoudsopgave

Inhoud

FUNDAMENTEEL DOOR BOUWEN VERKIEZINGSPROGRAMMA SGP ZALTBOMMEL 2026-2030.....	0
FUNDAMENTEEL DOOR BOUWEN VERKIEZINGSPROGRAMMA 2026-2030.....	0
INHOUDSOPGAVE	1
INLEIDING.....	3
<i>Fundamenteel door bouwen.....</i>	<i>3</i>
<i>Fundamenteel.....</i>	<i>3</i>
<i>Door bouwen.....</i>	<i>3</i>
<i>Bouwen.....</i>	<i>4</i>
1. KERNWAARDEN EN DRIJFVEREN	5
<i>Liefde tot God en elkaar.....</i>	<i>5</i>
<i>Liefde voor de dienst aan God.....</i>	<i>6</i>
<i>Liefde voor de dag van God.....</i>	<i>6</i>
<i>De overheid in dienst van God.....</i>	<i>7</i>
<i>Respect voor gestorvenen.....</i>	<i>7</i>
<i>Rentmeesterschap.....</i>	<i>7</i>
<i>Ruimte voor verschil.....</i>	<i>8</i>
2. GEMEENTEBESTUUR EN ONDERSTEUNING.....	9
<i>Interactie met de inwoners.....</i>	<i>9</i>
<i>Besturen mét de samenleving.....</i>	<i>9</i>
<i>Verbinden.....</i>	<i>10</i>
<i>Zichtbaarheid.....</i>	<i>10</i>
<i>Integriteit.....</i>	<i>10</i>
<i>Samenwerking zoeken / bewaken van de identiteit.....</i>	<i>11</i>
3. VEILIGHEID	12
<i>Preventie.....</i>	<i>12</i>
<i>Politie.....</i>	<i>12</i>
<i>Boa's.....</i>	<i>13</i>
<i>Brandweer en ambulancezorg.....</i>	<i>14</i>
<i>Discriminatie en geweld.....</i>	<i>14</i>
4. VERKEER EN VERVOER.....	16
<i>Optimale doorstroom.....</i>	<i>16</i>
<i>Duurzaam vervoer.....</i>	<i>17</i>
5. ECONOMIE	18

<i>Lokale economie</i>	18
<i>Glastuinbouw</i>	18
<i>Economie van de toekomst</i>	20
<i>Zorg voor ondernemers en agrariërs</i>	21
<i>Visie op de arbeidsmarkt</i>	22
6. FINANCIËN	23
<i>Transparantie</i>	23
<i>Financieel beleid</i>	23
<i>Subsidiebeleid</i>	24
7. SOCIAAL DOMEIN	25
<i>Welzijn, jeugd- en jongerenwerk</i>	25
<i>Jeugd en gezin</i>	25
<i>Zorg en welzijn (wmo), ondersteuning vrijwilligers en mantelzorgers</i>	27
<i>Werk, inkomen en arbeidsmarkt</i>	28
<i>Concreet</i>	29
8. ONDERWIJS	30
<i>Onderwijshuisvesting</i>	30
<i>Onderwijsachterstanden tegengaan</i>	31
<i>Thuiszitters</i>	31
<i>Leerlingenvervoer</i>	31
<i>Onderwijs en zorg</i>	32
9. SPORT, ERFGOED EN RECREATIE	33
<i>Sport</i>	33
<i>Cultuur</i>	33
<i>Archeologie en erfgoed</i>	34
<i>Recreatie</i>	35
10. VOLKSGEZONDHEID EN DUURZAAMHEID	37
<i>Volksgezondheid</i>	37
<i>Milieu en leefomgeving</i>	37
<i>Beheer van openbare ruimte</i>	38
<i>Milieu en afval</i>	38
<i>Volksgezondheid en houtstook</i>	39
<i>Duurzame energievoorziening</i>	39
<i>Ondersteunen duurzaamheidsinitiatieven</i>	40
<i>Het opwekken van duurzame energie</i>	41
<i>Klimaatadaptatie</i>	41
11. RUIMTE OM TE WONEN	43
<i>Ruimtelijke ordening</i>	43
<i>Volkshuisvesting</i>	43
<i>Netcongestie en wonen</i>	44
<i>Inbreiding en uitbreiding</i>	45
<i>Huisvesting arbeidsmigranten</i>	46

Inleiding

Fundamenteel door bouwen

Zo luidt de titel van dit programma. Allereerst en vooral als verwijzing naar hét fundament. Het onveranderlijke Woord van God dat de enige vastigheid geeft. Dat willen we als richtsnoer gebruiken voor ons handelen. Fundament staat ook voor solide. Voor een solide bestuur, met stabiele financiën.

Het gaat ook over 'door bouwen'. Dit programma is geen radicale breuk met het huidige beleid van de gemeente Zaltbommel. Er kan veel beter. Lees maar eens door. Maar er kan ook nog heel veel slechter. Zo gaat het Zaltbommel financieel voor de wind. Tot slot gaat het ook over bouwen. Dat geldt fysiek als het gaat over bedrijven en woningen. Maar ook over het bouwen van een goed bestuur. Het bouwen aan relaties. En het bouwen van het juiste niveau van voorzieningen.

Fundamenteel

1. De zondag is een dag van afzondering. Een dag naar Gods Naam genoemd en aan Zijn dienst gewijd. De gemeente moet faciliteren dat inwoners deze dag als zodanig in kunnen richten. Winkelopenstelling op zondag wordt daarom niet verruimd. En kerkdiensten worden niet gehinderd door evenementen of andere gebeurtenissen.
2. Begraven is de Bijbelse vorm van lijkbezorging. De gemeente beheert vrijwel alle begraafplaatsen in de gemeente Zaltbommel. Zij moet zorgen voor betaalbare tarieven. Het onderhoud van de begraafplaatsen moet goed en respectvol zijn. Grafrust voor onbepaalde tijd moet mogelijk blijven.
3. De gemeente Zaltbommel blijft financieel gezond. Dat doet ze zonder OZB verhoging. En met een verantwoord uitgavenpatroon.

Doorbouwen

4. De gemeente Zaltbommel gaat voor goede onderwijshuisvesting. Onze gemeente vergrijst niet alleen, maar is ook de komende jaren naar verwachting kinderrijk. Dat moeten we maximaal ondersteunen. Wat de SGP betreft gaan we zo snel mogelijk scholen bouwen in Nederhemert, Gameren en Brakel. Met wel het juiste gebouw op de juiste plaats.
5. De agribusiness is de sterkste sector voor de bedrijvigheid in de Bommelerwaard. Wat de SGP betreft blijven we daarom investeren. Door een aantrekkelijk vestigingsklimaat en voldoende mogelijkheden tot uitbreiding.
6. De Sint Maartenskerk in Zaltbommel is al eeuwenlang een plek voor Christelijke eredienst. De SGP ziet toe op een goede uitvoering van de overname door de gemeente Zaltbommel en de nieuwe invulling van het gebouw. Die moet passend zijn bij oorsprong van het gebouw en de status van rijksmonument.
7. Het beleid arbeidsmigranten is zeer succesvol. Vrijwel alle woningen in de kernen

zijn de achterliggende jaren beschikbaar gekomen voor eigen inwoners. We schaven de komende jaren alleen bij.

Bouwen

8. Wat de SGP betreft, doet de gemeente in de komende jaren strategische grondaankopen t.b.v. het huisvesten van bedrijven én mensen. Ook in de dorpen, zodat ook die de komende jaren in gepast tempo kunnen groeien.
9. Inwoners die zelf een woning (laten) bouwen is één van de mooiste manieren om in een thuis te voorzien. We waarderen eigen initiatief en kiezen voor inbreiding. Daarom is de SGP sterk voorstander van het zogenaamde 'Incidentele Particuliere Woningbouwbeleid' in Zaltbommel. We staan dan bouwen met dat beleid graag maximaal toe.
10. De afgelopen jaren zijn een aantal investeringen in Zaltbommel goedgekeurd. Dat zorgt voor een bepaalde onbalans. De SGP wil gaan voor een 'dorpenfonds'. We willen € 5.000.000 investeringsruimte beschikbaar stellen ten behoeve van projecten in de dorpen.

1. Kernwaarden en drijfveren

De SGP is een christelijke partij. Wij baseren onze politieke visie op de Bijbel en de gereformeerde belijdenisgeschriften. Het christelijke geloof is betekenisvol en biedt een hoopvolle toekomst. Het biedt een moreel fundament voor het leven van mensen en voor de politiek. De SGP ziet de overheid als dienaar van God, die zich inzet voor het belang van de inwoners.

Liefde tot God en elkaar

Wij geloven dat God op Zijn schepping is betrokken. In Zijn algemene genade draagt Hij goede zorg voor haar. Hij is betrokken op ons mensen, op volkeren en op individuen. Hij is de Bron van alle goed. God regeert en stelt aan de macht van het kwaad paal en perk. Deze God geeft ons, met het oog op ons welzijn, Zijn goede en heilige geboden. Daarvan geeft Christus ons als samenvatting dat we God liefhebben boven alles en onze naaste als onszelf.

Liefde is het centrale thema van het christelijk geloof. God wil een leven dat gebaseerd is op christelijke normen en waarden zegenen. Zo'n levenswijze draagt bij aan het welzijn van de hele samenleving. Tegelijkertijd komt in zo'n samenleving ieder mens tot zijn recht. Daarom staat de SGP voor politiek volgens de Bijbelse norm.

Het christelijk geloof is niet alleen een kwestie van innerlijke overtuiging, het biedt ook heldere richtlijnen voor het maatschappelijke leven. In de Bijbel kunnen we lezen hoe God wil dat wij ons gedragen ten opzichte van Hem en ten opzichte van onze medemensen. Een belangrijk gegeven is dat ieder mens naar het Beeld van God is geschapen, door Hem gewild. Daarom vindt de SGP een respectvolle omgang met elkaar heel belangrijk.

Concreet:

- De SGP wil bevorderen dat Gods Naam met respect en eerbied wordt gebruikt. Daarom dient de gemeente het misbruik van Zijn Naam tegen te gaan. De vrijheid van meningsuiting is geen vrijbrief voor grove taal, vloeken, schelden en het beledigen van mensen in het publieke domein.
- Geen bordelen en seksinrichtingen binnen onze gemeentegrenzen;
- Vasthouden nul beleid casino's;
- Waardig en toegankelijk taalgebruik in de gemeenteraad.
- Het draagt bij aan gezondheid, leefbaarheid en woonplezier wanneer de horeca tijdig sluit. Sluiting voor middernacht is het streven.
- Voor een gezond en respectvol straatbeeld willen we aanstootgevende reclames en reclame die vreemdgaan promoot verbieden.

Liefde voor de dienst aan God

De SGP staat voor een overheid die het welzijn van de inwoners vanuit christelijke waarden en normen wil dienen. Godsdienst- en gewetensvrijheid zijn belangrijke waarden die voor ieder mens gelden. Dit vertrekpunt betekent volgens de SGP niet dat alle godsdiensten gelijk zijn. De Nederlandse geschiedenis en cultuur zijn in belangrijke mate gestempeld door het christendom. De democratie en rechtsstaat in Nederland zijn onlosmakelijk verbonden met hun christelijke wortels. Dit besef wil de SGP levend houden en vanuit dit besef wil de SGP handelen.

Concreet:

- De SGP wil het stille moment voorafgaand aan de raadsvergadering handhaven.
- De gemeente zoekt actief de samenwerking met kerkgenootschappen bij thema's zoals armoedebestrijding, eenzaamheid, zorg voor kwetsbaren en maatschappelijke opvang. Hun netwerk en betrokkenheid worden benut en kunnen daardoor een betekenisvolle bijdrage leveren.

Liefde voor de dag van God

God heeft in Zijn wijsheid een rustdag aan de mens gegeven. Die rustdag is bedoeld om God te eren, Hem te dienen en naar elkaar om te zien. De zondag is in de christelijke traditie de rustdag. Daarom is de SGP principieel tegen (sport)evenementen en winkelopenstelling op de eerste dag van de week, de zondag. Het is een overheidstaak om te zorgen voor de randvoorwaarden van de zondagsrust ten behoeve van de inwoners.

Ook vanuit maatschappelijk en sociaal oogpunt is het goed om wekelijks een rustdag te hebben. Daardoor nemen ons welzijn en onze gezondheid toe. Het lokale economische leven en een sociale arbeidsmarkt kunnen niet zonder rust op zijn tijd. Daarnaast is het ook vanuit duurzaamheidsoogpunt goed om een dag rust en dus ook minder verkeer te hebben.

Concreet:

- We streven ernaar dat de zondag een collectief rustmoment is en blijft in onze samenleving en economie.
- Er komt geen verdere uitbreiding van de mogelijkheden om op zondag te winkelen in onze gemeente.
- Bescherming van (kleine) winkeliers en werknemers blijft cruciaal, zodat zij niet gedwongen worden op zondag hun winkel te openen en te werken.
- Het uitgangspunt blijft dat er geen (sport)evenementen op zondag worden georganiseerd.

De overheid in dienst van God

De SGP is ervan overtuigd dat de overheid haar taak op de beste manier kan uitoefenen als zij aan Gods goede geboden gehoor geeft. Daardoor zal ook het maatschappelijke leven opbloeien. Overheidsgeld wordt daarom niet besteed aan zaken die in strijd zijn met de Bijbelse boodschap. Tegelijkertijd erkent de SGP de scheiding van kerk en staat, die inhoudt dat de overheid de zelfstandigheid van de kerk respecteert en dat de kerk geen politieke macht toekomt. De SGP streeft wel na dat het beleid van de overheid is gebaseerd op christelijke waarden.

Concreet:

- Doelstellingen en activiteiten van subsidieontvangers mogen niet in strijd zijn met de Bijbel.
- Ook organisaties met een levensbeschouwelijke identiteit komen in aanmerking voor gemeentelijke subsidies.

Respect voor gestorvenen

De SGP is principieel voor begraven. In het graf rusten gestorvenen tot de wederkomst van Christus. De gemeente zorgt voor voldoende en gepaste gelegenheid om te begraven.

Concreet:

- Tarieven voor de begraafrechten houdt de gemeente betaalbaar en niet kostendekkend.
- De gemeente blijft grafrechten en het afkopen van onderhoud mogelijk maken voor onbepaalde tijd.
- Algemene begraafplaatsen worden goed onderhouden. De dienstverlening vanuit de gemeente rondom begrafenissen blijft op niveau.
- Het herbegraven van gestorvenen om plaats te maken voor nieuwe overledenen gebeurt met de grootst mogelijke zorg en uitsluitend op dezelfde begraafplaats.

Rentmeesterschap

God heeft de aarde aan de mens toevertrouwd om die te beheren en te onderhouden. Daarom is goed rentmeesterschap van groot belang. We willen zorgvuldig omgaan met natuurlijke hulpbronnen en zorg dragen voor de schepping, zonder deze uit te putten. Tegelijk erkennen we dat we een verantwoordelijkheid dragen voor onze leefomgeving en het klimaat en dat er maatregelen nodig zijn om problemen op te lossen. Bij de keuze van maatregelen willen we nuchter en zorgvuldig zijn, met oog voor hun werkelijke effect. Boeren spelen bij de uitvoering ervan een cruciale rol als beheerders van een groot deel van ons landschap.

Concreet:

- Bij klimaat- en milieubeleid gaat het om grote opgaven. Van belang is dat bewoners, bedrijven en boeren een evenredige bijdrage daaraan leveren, waarbij gelet wordt op realisme en praktische uitvoerbaarheid.

Ruimte voor verschil

De SGP streeft naar een samenleving waarin iedereen, ongeacht achtergrond of beperking, welkom is en zich gewaardeerd voelt. Vanuit Bijbelse naastenliefde zien we om naar kwetsbare mensen in hun situatie en bieden we ondersteuning waar nodig. Inclusie vraagt om wederzijds respect en ruimte voor verschil. De regenboog verwijst naar Gods goedheid en trouw en is daarom geen geschikt symbool voor activistisch diversiteitsbeleid. De gemeente speelt een verbindende en faciliterende rol, met aandacht voor toegankelijkheid en maatschappelijke betrokkenheid.

Concreet:

- De gemeente waarborgt dat niemand wordt gedwongen tegen het eigen geweten in te handelen. Vrijheid van meningsuiting en geloofsvrijheid blijven leidende principes.
- De gemeente kiest voor een brede aanpak van inclusie, waarin aandacht is voor de hele samenleving zonder nadruk op specifieke groepen of thema's.
- Inclusiebeleid richt zich op toegankelijkheid van publieke gebouwen, digitale diensten en openbare ruimtes, zodat iedereen kan deelnemen aan de samenleving.
- Vrijwilligersorganisaties die zich inzetten voor kwetsbare mensen in knelsituaties, zoals ouderen, mensen met een beperking en jongeren met psychosociale problemen, krijgen gemeentelijke ondersteuning.
- De gemeente stimuleert initiatieven en evenementen die de samenleving verbinden en respectvol omgaan met onze basale christelijke normen en waarden.

2. Gemeentebestuur en ondersteuning

Het gemeentebestuur richt zich op de samenleving en beoogt het welzijn en de belangen van haar inwoners te dienen. De overheid is immers Gods dienaar, de burger ten goede. Haar gezag ontleent zij niet aan de bevolking, maar heeft zij van God gekregen. De SGP streeft naar een gemeentebestuur dat dicht bij de inwoners staat. Dat vraagt van raadsleden, bestuurders en ambtenaren een luisterend oor en vervolgens een actieve betrokkenheid op het geheel van de samenleving.

Interactie met de inwoners

De SGP vindt het belangrijk dat de gemeente bereikbaar en toegankelijk is voor haar inwoners. Gelukkig gaat er op dit gebied veel goed. Tegelijk ervaren ook veel inwoners een kloof tussen het bestuur en de burger. Dat is ernstig omdat daarmee de representativiteit van ons democratische stelsel wordt ondergraven. De SGP vindt het erg belangrijk dat deze kloof wordt overbrugd. Bestuurders moeten daarom zorgvuldig luisteren en actief betrokken zijn op het geheel van de samenleving.

Burgerparticipatie heeft tot op zekere hoogte een meerwaarde als input voor de bestuurders. Het moet op voorhand duidelijk zijn, dat het gemeentebestuur uiteindelijk de vele verschillende belangen zal moeten wegen en een integrale afweging zal maken. Het is van groot belang dat bestuurders hier transparant en eerlijk over communiceren. Door niet alleen te luisteren, maar ook belangen zorgvuldig af te wegen en keuzes vervolgens duidelijk uit te leggen, kan wederzijds begrip en vertrouwen worden versterkt. Burgerparticipatie mag niet worden gekaapt door een kleine groep met een uitgesproken mening, die geen recht doet aan de mening van de meerderheid.

Concreet:

- De gemeenteraad en het college zoeken actief contact met de inwoners en luisteren in een vroegtijdig stadium naar gevoelens en argumenten.
- Het college en de gemeenteraad motiveren duidelijk tegenover de inwoners welke keuzes waarom worden gemaakt.
- Dorps- en wijkraden fungeren niet politiek en houden contact met inwoners als hulpmiddel voor het gemeentebestuur.
- Interactie werkt het best bij kleinschaligheid; wat klein kan, klein houden.
- Burgerberaden ondergraven het bestuur en zijn daarom geen geschikte vorm voor participatie.

Besturen mét de samenleving

Het gemeentebestuur hoeft zijn publieke taak niet alleen uit te oefenen. Wat de inwoner zelf

kan en mag aanpakken, neemt de overheid niet over. Veiligheid, leefbaarheid en zorgaanbod vormen de kerntaken van de gemeente. De eindverantwoordelijkheid mag niet bij de inwoners worden gelegd.

Concreet:

- Het gemeentebestuur stimuleert dat inwoners zelf gemeenschapstaken uitvoeren. Als het een gemeentelijke taak is, houdt zij daar wel grip op.

Verbinden

De inwoners van de gemeente Zaltbommel zijn een gevarieerd gezelschap. Het gemeentebestuur zet zich in voor vreedzaam samenleven en goede onderlinge verhoudingen.

Concreet:

- Het gemeentebestuur is er voor alle inwoners;
- Het gemeentebestuur zet zich in voor een veilige leefomgeving voor iedereen;
- De gemeente maakt zich sterk voor het beschermen en ondersteunen van de (meest) kwetsbaren.

Zichtbaarheid

De gemeente is de overheid die het dichtst bij de inwoner staat. Het gemeentebestuur is daarom zichtbaar, bekend en benaderbaar.

Concreet:

- De gemeente maakt werk van heldere en zo eenvoudig mogelijke communicatie en uitwisseling tussen bestuur en burger.
- De gemeente moet mensen die niet digitaal vaardig zijn zoveel mogelijk faciliteren.

Integriteit

Het is belangrijk dat bestuurders niet alleen integer handelen, maar ook zichtbaar en overtuigend laten zien dat zij dat doen. Doen wat je zegt en zeggen wat je doet!

Concreet:

- Bestuurders zijn eerlijk, oprecht en transparant. Zij staan altijd open voor verantwoording richting anderen;
- Partijen zijn de eerstverantwoordelijken om te waken voor de integriteit van haar vertegenwoordigers.

Samenwerking zoeken / bewaken van de identiteit

Samenwerking tussen gemeenten is op een aantal terreinen noodzakelijk. De SGP zal daarbij scherp bewaken dat de eigen identiteit behouden blijft. De gemeente Zaltbommel heeft een uniek karakter dat haar onderscheidt van andere gemeenten. Inwoners voelen zich verbonden door lokale tradities, historie en identiteit, en zijn trots op hun stad of dorp. Het is belangrijk om deze eigenheid te koesteren en te beschermen, ook wanneer samenwerking met andere gemeenten noodzakelijk is. Herindeling is voor de gemeente Zaltbommel geen optie.

Concreet:

- Herindeling wordt afgewezen en stappen daarnaartoe zijn onbespreekbaar;
- Samenwerken via Gemeenschappelijke Regelingen waar nodig, waarbij het eigene van onze gemeente blijft bestaan;
- Als een Gemeenschappelijke Regeling (blijvend) niet goed functioneert wordt gekeken of er bepaalde taken weer door onze eigen gemeente kunnen worden uitgevoerd.

3. Veiligheid

Veiligheid is een voorwaarde voor een goede samenleving. Inwoners willen veiligheid in hun huis, in hun wijk, in het verkeer, op school en op het werk. De zorg voor veiligheid is één van de kerntaken van de overheid. De politie draagt daarbij in de eerste plaats zorg voor de fysieke veiligheid.

De gemeente draagt een grote verantwoordelijkheid voor het gevoel van veiligheid van alle inwoners. Maar veiligheid en 'je veilig voelen' is niet iets wat de gemeente alleen kan realiseren. Ook woningcorporaties, instellingen, ondernemers en inwoners zelf spelen een belangrijke rol in het bevorderen van een veilige leefomgeving, zowel thuis, op het werk als onderweg.

De SGP hecht veel waarde aan samenwerking om veiligheid te bevorderen. Door samen te werken met partners, vrijwilligers, inwoners en ondernemers kan de veiligheid en het veiligheidsgevoel in onze gemeente worden verbeterd. Initiatieven die bijdragen aan het bestrijden van criminaliteit en overlast verdienen steun en waardering.

Preventie

De SGP vindt dat preventie en handhaving onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Preventieve maatregelen helpen problemen voorkomen, terwijl handhaving zorgt voor een veilige en rechtvaardige samenleving. De gemeente straalt daadkracht uit in haar beleid en communicatie. Vandalisme, overlast en geweld tegen hulpverleners worden niet getolereerd.

Concreet:

- Buurtpreventie, WhatsApp-groepen en AED-projecten worden actief gestimuleerd en ondersteund, maar zijn geen vervanging voor fysieke aanwezigheid van handhavers.
- Er is speciale aandacht voor jeugd en gezinnen met complexe problemen, met zorg op maat om escalaties te voorkomen. De rol van Buurtzorg Jong daarin blijft behouden.
- De gemeente bestrijdt overmatig alcoholgebruik en het gebruik van drugs. Dit onder meer door vergunningverlening van evenementen en daaraan gekoppelde strikte handhaving.
- De gemeente hanteert een streng drugsbeleid en staat geen coffeeshops toe.

Politie

Criminaliteit verschuift van de steden naar het platteland. Specifiek voor onze gemeente

verschuift criminaliteit vanuit Brabant naar Gelderland. De gemeente zorgt voor voldoende inzet van ambtenaren op het terrein van openbare orde en veiligheid.

Concreet:

- Onze gemeente blijft zich actief inzetten voor uitbreiding van het aantal agenten en behoud van het politiebureau in Zaltbommel.
- Wijkagenten zijn onmisbaar in de kernen/wijken. Ze zijn zichtbaar actief en betrokken. De gemeente zet zich in voor één wijkagent per 5.000 inwoners.
- De gemeenteraad bepaalt welke thema's lokaal de meeste aandacht nodig hebben. Denk bijvoorbeeld aan ondermijnende criminaliteit, woninginbraken en overlast van drugshandel.
- Er komt meer ruimte voor opsporing van lokale criminaliteit, in samenwerking met wijkagenten.
- De wijkagent moet voldoende tijd en middelen hebben om zich te richten op zijn kerntaken als politieagent.
- De gemeente zet zich maximaal in voor het realiseren van korte aanrijtijden van politie, ambulance en brandweer.
- De aanrijtijden van hulpdiensten worden jaarlijks in de gemeenteraad besproken.

Boa's

Boa's (buitengewoon opsporingsambtenaren) kunnen bepaalde politietaken overnemen. De SGP vindt dat hun inzet beperkt moet blijven tot taken die bij hun bevoegdheden passen. Zij moeten wel beschikken over de juiste middelen om hun werk veilig en effectief uit te voeren. Daarnaast moet de wijkagent voldoende tijd en ruimte hebben om zijn taken als agent goed uit te kunnen voeren, zodat de inzet van Boa's beperkt kan blijven.

Concreet:

- Bijzondere opsporingsambtenaren kunnen bepaalde politietaken overnemen om daarmee de onderbezette politie in onze gemeente te ontlasten.
- De uitrusting van Boa 's moet dusdanig zijn dat zijn hun werk veilig kunnen doen.
- De gemeente zorgt voor goede begeleiding en ondersteuning van boa's, met oog voor hun veiligheid en de handhaving van openbare orde.
- Boa's hebben veel lokale kennis en daardoor een sterke informatiepositie. Bij het tegengaan van ondermijning moet hier veel meer op worden ingezet. Het is cruciaal dat boa's beter worden uitgerust en ondersteund om misstanden in de wijk effectief te signaleren en aan te pakken.

Brandweer en ambulancezorg

Brandweer en ambulancezorg zijn belangrijke schakels in de zorg en veiligheid voor de inwoners. Er zijn regionale samenwerkingsverbanden, maar de gemeente moet volop aandacht aan dit thema blijven geven.

Concreet:

- Het gemeentebestuur houdt goed contact met brandweervrijwilligers en stimuleert indien nodig de werving van nieuwe vrijwilligers.
- De gemeente maakt zich sterk voor het behoud van alle huidige brandweerposten.
- Het gemeentebestuur legt zich er niet bij neer dat de aanrijtiden van de ambulance in met name de dorpen in de West-Bommelerwaard ver onder de maat is.
- Bij een ramp of crisis behoort de gemeente volledig voorbereid te zijn op haar taken. Voorbereiding, samenwerking en oefeningen verdienen daarom veel aandacht.

Discriminatie en geweld

Ieder mens is intrinsiek waardevol. Daarom wijst de SGP geweld en discriminatie in elke vorm af. We hebben oog voor kwetsbare groepen en ondersteunen initiatieven die hun veiligheid vergroten. Daarbij verdient de aanpak van antisemitisme extra aandacht. Dit thema verdwijnt nu vaak in de breedte van het antidiscriminatiebeleid, terwijl Jodenhaat de laatste tijd helaas sterk toeneemt. De SGP vindt dat hier stevig tegen opgetreden moet worden.

Concreet:

- De gemeente heeft een meldpunt discriminatie en geweldsincidenten waar inwoners melding kunnen maken van onveilige situaties.
- Overlast in de woonomgeving door buren of verwarde personen is in toenemende mate een probleem en kan snel escaleren. De gemeente kan passende acties uitzetten door bijvoorbeeld tijdig buurtbemiddeling aan te bieden.
- Het moet mogelijk zijn om pro-Palestijnse demonstraties bij herdenkingen, zoals 4 mei, te weren, om respect voor de lokale oorlogsgeschiedenis en de Joodse gemeenschap te waarborgen.

4. Verkeer en vervoer

Verkeer en vervoer blijven belangrijke aandachtspunten. Het toenemende aantal auto's vraagt om slimme en toekomstbestendige oplossingen. De SGP wil doorgaande verkeersstromen zoveel mogelijk buiten woonkernen houden om leefbaarheid en veiligheid te waarborgen. Openbaar vervoer speelt een belangrijke rol en moet efficiënt en toegankelijk worden ingezet. Daarnaast verdient fietsverkeer prioriteit, met veilige en goed onderhouden fietspaden én maatregelen om fietsen aantrekkelijker te maken, zoals voldoende stallingen en goede aansluitingen op OV-knooppunten. De SGP zet zich in voor een evenwichtige aanpak, waarbij verduurzaming van het vervoer hand in hand gaat met praktische oplossingen voor inwoners.

Optimale doorstroom

Om de bereikbaarheid te vergroten pakt de gemeente actuele verkeersknelpunten aan, ook op de plekken waar autoverkeer stroopt.

Concreet:

- Het stimuleren van een betere doorstroom op de A2 om zo te voorkomen dat erbij files geen hinder ondervonden wordt in de wijken die zich dicht bij de A2 bevinden. (lobby voor verbreding A2)
- De SGP streeft naar een optimale ontsluiting van woonwijken. De SGP wil een 2e ontsluiting voor Gameren vanuit het dorp naar de Middelkampseweg.
- De gemeente investeert in veilige en aantrekkelijke fietsroutes voor alle inwoners. Hierbij is er bijzondere aandacht voor kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals scholieren en ouderen.
- De gemeente zorgt voor een actueel Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan. Hierin staat hoe de gemeente komende jaren omgaat met verkeer en vervoer.

Concreet:

- We willen veilige fiets- en wandelroutes van en naar scholen en andere belangrijke voorzieningen in de gemeente, zowel binnen als buiten de kernen. Bijzondere aandacht gaat uit naar kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals scholieren.
- Voor de verkeersveiligheid van vooral fietsers, pleiten wij voor de aanleg van een fietspad langs de Molenkampsweg.
- De gemeente werkt samen met maatschappelijke organisaties, scholen en bedrijven om veilig verkeersgedrag te bevorderen.
- Te hard rijden in de wijk moet streng worden aangepakt, maar ook actief worden ontmoedigd door maatregelen die veilig rijgedrag stimuleren.
- Kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals voetgangers en fietsers, krijgen voorrang bij de inrichting van wegen en kruispunten om hun veiligheid zoveel als mogelijk te waarborgen.
- De kruising van de Krangstraat en de Steenweg is onoverzichtelijk en moet zo snel mogelijk worden aangepakt om de verkeersveiligheid te verbeteren.

Duurzaam vervoer

Vervoer wil de SGP niet alleen goed geregeld hebben, maar ook zo schoon mogelijk. Hiervoor zijn goede OV-mogelijkheden noodzakelijk.

Concreet:

- We streven naar betrouwbare OV-verbindingen naar alle dorpskernen, waarbij woonwijken en bedrijventerreinen optimaal en met voldoende frequentie bereikbaar zijn. Openbaar vervoer heeft een hoge prioriteit. Het streekvervoer wordt deels door de provincie geregeld; de gemeente zet zich bij de provincie in voor het behoud en de verbetering van deze verbindingen. Voor de buurtbus, die de dorpskernen met elkaar verbindt, werkt de gemeente samen met lokale vrijwilligers en vervoersorganisaties om het aanbod te behouden en waar mogelijk uit te breiden.
- De gemeente draagt zorg voor het vervoer van leerlingen naar scholen buiten de gemeente, daarbij denken we aan een schoolliner en vervoer voor speciaal onderwijs.
- De gemeente maakt zich sterk voor het zogenaamde stille brug concept voor de spoorbrug bij Zaltbommel.

5. Economie

De SGP zet zich in voor een gezonde economie die voorziet in ons levensonderhoud en bijdraagt aan het welzijn van de samenleving. Vanuit het Bijbelse rentmeesterschap zien we de verantwoordelijkheid om economische ontwikkeling in balans te laten zijn met zorg voor de schepping. Waar mogelijk streven we naar economische groei met circulaire middelen en duurzame oplossingen. In het economisch handelen moet niet de welvaart maar het welzijn voorop staan.

Lokale economie

De SGP vindt in dat kader een sterke lokale economie met voldoende bedrijvigheid belangrijk. Daardoor zorgen we voor werkgelegenheid voor onze inwoners. En werk is een van de dingen die zorgen voor structuur en een sociaal netwerk. Dat trekt jonge gezinnen aan, houdt jongeren vast in het gebied en stimuleert de leefbaarheid van onze dorpen en stad.

Concreet:

- De gemeente trekt bedrijven aan met werkgelegenheid die past bij de lokale beroepsbevolking. Ze maakt ruimtelijke keuzes met oog voor een goede balans tussen economie, milieu, wonen en werkgelegenheid. We zorgen voor goede communicatie tussen de gemeente en bedrijven.
- De gemeente blijft zich inzetten voor een positief vestigingsklimaat voor lokale ondernemers, van ZZP'ers tot bovenkant MKB-ers. De gemeente zet in op een zo efficiënt mogelijk benutten van beschikbare ruimte.
- Om de lokale economie en werkgelegenheid te stimuleren wil de SGP ruimte geven voor bedrijventerreinen nabij de dorpen en stad.
- Actief maar verantwoord grondbeleid is mogelijk om ook voor de toekomst voldoende mogelijkheden te hebben om bedrijven te kunnen huisvesten in onze gemeente.

Glastuinbouw

Van oudsher is onze streek gekenmerkt door een economie waar wonen en werken hand in hand gingen. Waarbij familie-, midden en kleinbedrijven de ruggengraat van de economie waren. De SGP zet zich in voor het behouden van deze structuur. De SGP is zich bewust van het sterke agrarische karakter die onze gemeente gevormd heeft. Vanuit dit agrarisch karakter is een sterke tuinbouwsector ontstaan die niet meer is weg te denken en inmiddels zeer professioneel werkt. Omdat deze bedrijfstak zorgt voor werkgelegenheid en inkomen

voor een groot aantal inwoners, moeten er mogelijkheden zijn om blijvend te kunnen professionaliseren. Werkgelegenheid en concurrentiekracht kunnen alleen dan in stand blijven.

Wat werkgelegenheid betreft: op dit moment is een groot gedeelte van de banen in de Bommelerwaard direct of indirect in de tuinbouwsector te vinden. Ook voor de toekomst moeten er voldoende banen blijven. Daarbij is het goed om oog te hebben op banen in het 'hogere segment'.

Wat de concurrentiekracht betreft: om concurrerend te kunnen blijven, is schaalgrootte van de bedrijven een serieus aandachtspunt. Hoewel de gemiddelde opbrengst per vierkante meter tuinbouwgrond is toegenomen, is ook de gemiddeld noodzakelijke bedrijfsgrootte toegenomen. Dat betekent dat een verkleining van het totaal beschikbare areaal een bedreiging voor de concurrentiekracht zou kunnen vormen.

De tuinbouwsector brengt echter ook neveneffecten met zich mee die niet overal gewenst zijn. Denk daarbij bijv. aan transportactiviteiten en de huisvesting van arbeidsmigranten. Een zorgvuldige inpassing in het gebied vanuit een visie op de lange termijn is belangrijk. Daarom wordt allereerst de samenwerkingsovereenkomst herstructurering glastuinbouw en paddenstoelenteelt glastuinbouw door de SGP gesteund. We blijven uiteraard kritisch betrokken bij de invulling van deze overeenkomst.

Concreet:

- Het is belangrijk om creativiteit te tonen om ook bedrijven van tuinders in zogenaamde extensiveringsgebieden toekomstgericht te houden. Of als dit niet meer kan een goed perspectief op verplaatsing te bieden;
- De ruimte die binnen het PIP (Provinciaal Inpassing Plan) beschikbaar is moet optimaal worden benut. We willen samen met de sector onderzoeken of er vervanging gebieden zijn buiten het PIP die meer wenselijk zijn om in te richten voor de glastuinbouw (per saldo dus niet meer oppervlakte, maar alleen verplaatsing). Daartoe is nodig dat er reservegebieden worden toegewezen.
- De gemeente ziet toe dat er geen functievervuiling van de intensiveringsgebieden glastuinbouw plaatsvindt.
- Het PIP (Provinciaal inpassingsplan) mag er niet toe leiden dat vergunningverlening voor nieuwbouw in intensiveringsgebieden bemoeilijkt wordt (door bijvoorbeeld langere doorlooptijden, hogere leges);
- Het PHTB is opgeheven. De SGP vindt het wenselijk dat er een nieuwe vorm vergunningsverlening voor de tuinbouw moet komen. Wij vinden dat bestemming bij recht in de intensiveringsgebieden weer mogelijk gemaakt moet worden. Vergunningverlening kan dan via een eenvoudige (gemeentelijke) procedure verlopen in plaats van het (omslachtig) werken met een wijzigingsbevoegdheid.
- Innoverende, waarde toevoegende activiteiten aan het eindproduct moeten zoveel mogelijk worden toegestaan binnen de ruimte die het bestemmingsplan biedt.
- De SGP wil het huidige beleid rondom de huisvesting van arbeidsmigranten op de tuinbouwbedrijven continueren.

Economie van de toekomst

Het economisch leven ontwikkelt zich razendsnel en vraagt om flexibiliteit en vooruitdenken. Goede ondernemers zijn alert en spelen op tijd in op gewijzigde marktomstandigheden en nieuwe ontwikkelingen. Het gemeentebestuur moet daarom regelmatig contact onderhouden met het lokale bedrijfsleven, om waar nodig het beleid aan te passen. Dat betekent dat we niet star vasthouden aan bestaande structuren. Tegelijkertijd is het belangrijk om vast te houden dat de mens geen slaaf mag worden van de economie. Nieuwe ontwikkelingen, zoals kunstmatige intelligentie, verdergaande digitalisering en de regionalisering van de economie, hebben grote invloed op de arbeidsmarkt en het bedrijfsleven. Om hier goed op in te spelen, is regionaal afgestemd beleid noodzakelijk. Innovatieve bedrijven die lokaal of regionaal samenwerken, spelen hierin een belangrijke rol. De gemeente moet proactief inspelen op deze ontwikkelingen en een ondersteunende rol vervullen.

Daarnaast staan bedrijven voor een enorme opgave als het gaat om uitstootvermindering

van CO2 en stikstof. Daardoor zal het economische landschap veranderen. De gemeente is zich bewust van deze opgave en denkt maximaal mee met de bedrijven om deze omslag te kunnen maken. Zij stimuleert initiatieven op het gebied van duurzame of hernieuwbare energiebronnen. Zij faciliteert vergunningstraject voor duurzame opwek en transport van elektriciteit.

Concreet:

- De gemeente blijft in constante dialoog met lokale bedrijven om snel en effectief in te kunnen spelen op veranderingen in de economie.
- De gemeente trekt toekomstgerichte, innovatieve bedrijven aan door samen te werken binnen een regionaal beleid.
- Streekeconomie krijgt blijvende aandacht, zodat regionale producten en samenwerkingen verder kunnen floreren. De gemeente steunt de promotie en lokale van streekproducten. Er zijn mogelijkheden voor neven activiteiten op agrarische bedrijven, zoals een boerderijwinkel.
- De gemeente ondersteunt en stimuleert duurzame circulaire initiatieven.
- Biedt ruimte voor duurzame opwek van elektriciteit.
- Blijft in dialoog met landelijke en regionale netbeheerders inzake de netcongestieproblematiek.

Zorg voor ondernemers en agrariërs

Zelfstandige ondernemers, familiebedrijven en het midden- en kleinbedrijf vormen de ruggengraat van onze lokale economie. De gemeente moet hen actief ondersteunen, faciliteren en betrekken bij besluitvorming. Dit kan door hen te voorzien van goede locaties, duidelijke regelgeving en eenvoudige procedures. Regels moeten ondernemers beschermen en reguleren, niet belemmeren.

Ook boeren en tuinders verdienen gemeentelijke steun. Zij zijn onmisbaar voor onze voedselvoorziening en leveren een waardevolle bijdrage aan natuurbeheer en landschapsbehoud. De gemeente creëert ruimte voor deze bedrijven om economisch gezond te blijven en hanteert hierbij praktische en ondersteunende regelgeving.

Concreet:

- De gemeente heeft een bedrijfscontactfunctionaris die bedrijven helpt met al hun vragen en problemen.
- De gemeente stimuleert ondernemers om mensen met afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen.
- Regels zijn eenduidig, terughoudend en gericht op bescherming. Niet op belemmering van ondernemerschap.
- Lokale lasten blijven beperkt.
- Voor boeren en tuinders voert de gemeente een soepel beleid, met praktische ondersteuning bij vergunningverlening en bedrijfsontwikkeling.
- Nieuwe en bestaande bedrijven krijgen indien nodig actieve begeleiding om soepel door procedures en vergunningstrajecten te komen.

Visie op de arbeidsmarkt

De SGP wil de lokale economie stimuleren om werkgelegenheid voor onze inwoners te creëren. Daarom verwacht de SGP van de lokale bedrijven dat zij hun maatschappelijke verantwoordelijkheid hierin nemen. De nieuwe economie van winkelen via internet en robotisering vraagt om een bezinning op arbeid.

Belangrijk is om zowel betaald als niet-betaald werk te waarderen. De SGP vindt zorg, ondersteuning en vrijwilligerswerk essentieel voor het goed functioneren van de samenleving. Daarom moet het gestimuleerd en meer gewaardeerd worden.

Concreet:

- De gemeente heeft grote waardering voor onbetaald werk zoals vrijwilligerswerk en mantelzorg en brengt dit ook tot uitdrukking.
- Voldoende werkgelegenheid voor alle opleidingsniveaus, jongeren en schoolverlaters.
- Samenwerking met Werkzaak en UWV bij het vervullen van vacatures.
- Een goed lokaal of regionaal onderwijsaanbod dat aansluit op de arbeidsmarkt.
- Vrijstelling van sollicitatieplicht voor alleen gaanden met jonge kinderen of mensen met een zieke partner.

6. Financiën

Door een financieel solide beleid in de afgelopen jaren staat de gemeente Zaltbommel er financieel goed voor. Dit moet in de toekomst worden voortgezet. De inkomsten en uitgaven moeten structureel in balans blijven. Dit waarborgt een stabiele reservepositie en voorkomt onverwacht stijgende lasten voor inwoners. De uitgaven moeten zorgvuldig worden afgewogen en doelmatig worden besteed.

Hoewel de gemeente steeds meer taken van het Rijk krijgt toebedeeld, blijven de bijbehorende financiële middelen vaak achter. Dit vraagt om scherpe prioritering en een efficiënte inzet van middelen, zodat essentiële voorzieningen gewaarborgd blijven zonder de lokale lasten te verhogen. De SGP pleit voor een eerlijke verdeling van middelen vanuit het Rijk en zet zich in voor financiële transparantie en een verantwoord bestedingsbeleid.

Transparantie

De SGP streeft naar maximale transparantie, ook op financieel gebied. Transparant zijn betekent inzicht geven in de financiële mogelijkheden. Maar ook duidelijk zijn in de verantwoording van de bestede financiële middelen. De risicoparagraaf moet daarom actueel zijn en vormt zo een essentieel onderdeel van deze verantwoording.

Het gaat om belastinggeld dat merendeels wordt opgebracht door inwoners. Het vertrouwen van burgers in de manier waarop de gemeente met haar financiële middelen omgaat, is ook van betekenis voor de bereidheid tot het betalen van gemeentelijke belastingen en heffingen.

Concreet:

- De gemeente publiceert jaarlijks een overzicht van de financiële situatie, zodat inwoners inzicht krijgen in de beschikbare middelen;
- Alle bestedingen worden duidelijk verantwoord, met een overzicht van waar en hoe het geld wordt besteed;
- De risicoparagraaf wordt altijd meegenomen in de begroting, zodat mogelijke financiële risico's inzichtelijk zijn voor alle betrokkenen.

Financieel beleid

De SGP streeft naar een heldere, overzichtelijke en degelijke begroting. Met een open oog om ook in de toekomst waar mogelijk voorzieningen in alle kernen op peil te houden. Ook om voldoende middelen te hebben voor een schone en veilige omgeving.

Concreet:

- De gemeente heeft een structureel sluitende begroting;
- Lenen kost geld. Verder aflossen van leningen is blijvend noodzakelijk;
- Lokale lasten worden verhoogd met maximaal het inflatiepercentage, structurele tekorten mogen niet leiden tot lastenverhoging, maar zijn aanleiding om te bezuinigen;
- Tarieven van rioolrecht, afvalstoffenheffing etc. zijn kostendekkend;
- Tarieven voor de begraafrechten behoeven niet kostendekkend te zijn, zodat iedereen grafrechten kan kopen;
- Een eerlijke regeling voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen voor inwoners zonder vermogen die van een laag inkomen moeten rondkomen;
- Uitgaven worden verantwoord besteed aan de juiste doelen, tegen een prijs die niet hoger is dan noodzakelijk. Het opbouwen van reserves is geen doel op zich, maar er moet wel gespaard worden om eventuele tegenvallers op te vangen;
- Geld wordt pas beschikbaar gesteld als de inkomsten voldoende zeker zijn.

Subsidiebeleid

Het subsidiëren van activiteiten van organisaties, verenigingen of instellingen beoogt altijd doelstellingen van publiek belang die het welzijn van de inwoners ondersteunen.

Concreet:

- Ook identiteitsgebonden organisaties of instellingen hebben recht op subsidie wanneer zij activiteiten ontplooiën die van publiek belang zijn;
- De SGP is tegen subsidie voor organisaties waarvan de doelstelling in strijd is met de christelijke waarden of Bijbelse uitgangspunten.

7. Sociaal domein

De SGP vindt het belangrijk dat iedereen mee moet kunnen doen in de samenleving. Gelukkig gaat het met de meeste inwoners goed en zijn ze zelfredzaam. Maar dit lukt niet iedereen. Vanuit Bijbelse naastenliefde moeten zij zorg en ondersteuning of zelfs bescherming ontvangen. Kerken, scholen en maatschappelijke instellingen spelen hierin een belangrijke rol en worden intensief betrokken bij het gemeentelijke beleid.

Welzijn, jeugd- en jongerenwerk

In het sociaal domein zijn veel vrijwilligersorganisaties actief, vaak verbonden aan kerken of maatschappelijke organisaties. De SGP ondersteunt de huidige, laagdrempelige en lokaal gewortelde werkwijze van de gemeente Zaltbommel en is kritisch op het uitbesteden van welzijnstaken aan grote partijen, omdat dit kleinere, lokaal gewortelde initiatieven kan verdringen.

De SGP zet zich in voor preventie omdat onze inwoners daar het meest bij gebaat zijn. Daarnaast voorkomen we hierdoor opschaling in de zorg, waardoor de kosten van de zorg niet verder oplopen.

Concreet:

- Lokaal actieve maatschappelijke organisaties en initiatieven op het gebied van zorg en welzijn verdienen blijvend gemeentelijke steun.
- Jeugd- en jongerenwerk krijgen ondersteuning. Maatschappelijke organisaties en kerken geven we de ruimte om dit op hun eigen manier in te vullen.
- De gemeente bevordert het werk van maatschappelijke organisaties die actief zijn op het gebied van armoedebestrijding, begeleiding van statushouders, schuldhulpverlening en het tegengaan van eenzaamheid.
- De gemeente is verplicht om beleid op te stellen om suïcide te voorkomen. Samen met scholen, kerken en lokale organisaties wordt suïcidepreventiebeleid opgesteld. Deze sluit aan bij de landelijke wet integrale suïcidepreventie.
- Een betrokken en kritische advies- en cliëntenraad Sociaal Domein krijgt de nodige ondersteuning.

Jeugd en gezin

Als in een gezin liefde woont, bloeien vaders, moeders en kinderen op. De overheid moet het gezin daarom koesteren en beschermen. Helaas gebeurt dat nu nauwelijks. Het individu – en dus niet het gezin – vormt vaak het uitgangspunt van gemeentelijk beleid. De SGP wil het

gezin juist weer in ere herstellen. Het gezin is de hoeksteen van de samenleving. We hechten aan de primaire verantwoordelijkheid van ouders voor de opvoeding en het opgroeien van hun kinderen.

Gezinnen staan onder grote druk, zoals blijkt uit het afgenomen welbevinden van jongeren en de sterk gestegen vraag naar jeugdhulp. De SGP maakt zich hierover grote zorgen. De kosten van de jeugdzorg rijzen hierdoor de pan uit. Dit vraagt om een kritische inzet van gemeentelijke budgetten, met focus op preventie en passende zorg.

De SGP vindt dat er bij jeugdhulp in het algemeen teveel van de gemeente wordt verwacht. De moderne trend is dat iedereen succesvol moet worden. Het leven is echter niet maakbaar. Bij de geringste tegenslag of afwijking bij het opgroeien is er niet direct professionele hulp nodig. De gemeente moet zich meer inzetten voor het versterken van de eigen kracht en regie van jongeren en hun gezin. Ook wil de SGP dat de gemeente strikter afbakent wat zij als jeugdhulp ziet en wat niet. Dat helpt om te bepalen waaraan al dan niet publiek geld wordt uitgegeven. De gemeente moet de jeugdhulp doelmatiger en doeltreffend inrichten zodat het de vraag naar hulp en ondersteuning weer onder controle krijgt. Dit vraagt om een duidelijke visie, consistent beleid en scherpe(re) keuzes.

Kinderen met gescheiden ouders zijn helaas oververtegenwoordigd in alle vormen van jeugdhulp. De maatschappelijke gevolgen van scheidingen zijn gigantisch. Toch kijkt de politiek vaak weg van deze rauwe realiteit. Dit taboe moet worden doorbroken om kinderen, ouders en de samenleving verder te helpen. Het is cruciaal dat de gemeente investeert in het versterken van relaties en het voorkómen van (v)chtscheidingen. Daarvoor pleit de SGP voor een laagdrempelig en toegankelijk relatieloket.

Concreet:

- Het Buurteam blijft voor iedereen toegankelijke ondersteuning bieden.
 - Kosten voor jeugdhulp blijven binnen het beschikbare budget, met nadruk op structurele financiering vanuit het Rijk.
 - De gemeente geeft prioriteit aan het versterken van relaties en preventie van (v)echtscheidingen. Er komt een laagdrempelig loket voor hulpvragen over relaties, huwelijk en gezin. Relatieondersteuning wordt gratis beschikbaar gesteld.
 - De gemeente zorgt ervoor dat het wettelijke recht op keuzevrijheid van zorgvragers in de jeugdzorg in de praktijk wordt gewaarborgd, zodat zij zorg krijgen die aansluit bij hun levensovertuiging.
 - Jongvolwassenen met een licht verstandelijke beperking dreigen tussen wal en schip te vallen. De samenleving wordt voor hen te ingewikkeld. Snellere en betere samenwerking tussen school, zorgaanbieder en gezin is nodig om te zien welke hulp en ondersteuning nodig is.
 - Zelfdoding is doodsoorzaak nummer 1 onder jongeren. De gemeente gaat actief aan de slag met uitvoering van de Wet integrale suïcidepreventie.
 - Jongeren die niet thuis kunnen wonen, worden zoveel mogelijk opgevangen in een gezinshuis of pleeggezin. Het aantal jongeren dat in gesloten jeugdzorg verblijft dient zoveel mogelijk beperkt te worden.
 - Pleegouders en gezinshuisouders worden actief ondersteund en gestimuleerd.
 - Specialistische jeugdhulp wordt regionaal georganiseerd, met minimale administratieve lasten voor aanbieders.
- De gemeente is verantwoordelijk voor de aanpak van kindermishandeling en huiselijk geweld en houdt toezicht op goed feitenonderzoek bij jeugdbescherming.

Zorg en welzijn (wmo), ondersteuning vrijwilligers en mantelzorgers

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) legt de verantwoordelijkheid bij inwoners, maar de gemeente ondersteunt met zorg, begeleiding en hulp aan huis. Vrijwilligers en mantelzorgers zijn hierbij onmisbaar en verdienen actieve ondersteuning.

Er moeten voorwaarden worden gehanteerd zodat de burger zijn eigen verantwoordelijkheid neemt en solidair is met mensen met een (psychiatrische) handicap en/of langdurige zorgbehoefte.

Concreet:

- Inwoners behouden keuzevrijheid binnen de Wmo, zodat zij zorg kunnen krijgen die past bij hun levensovertuiging.
- Sociale wijkteams blijven laagdrempelig en toegankelijk voor directe ondersteuning.
- Er komt meer aandacht voor respijtzorg en andere manieren om mantelzorgers te ondersteunen!
- Wijkverpleegkundigen blijven cruciaal voor directe hulp aan hulpbehoevenden.
- De gemeente biedt goede voorzieningen voor psychosociale hulp, met keuzevrijheid voor levensbeschouwelijke instellingen.
- De gemeente biedt vrouwen die ongewenst zwanger zijn laagdrempelige psychosociale ondersteuning en helpt bij opvang, huisvesting en zorg voor hun kind.

Werk, inkomen en arbeidsmarkt

De Bijbel besteedt veel aandacht aan werk. Al aan het begin van de schepping geeft God de opdracht om een goed beheerder en rentmeester te zijn van de aarde. Werk is en blijft dus een Goddelijke roeping. Door de zondeval kost werken wel moeite.

Zowel betaald als onbetaald werk draagt bij aan de samenleving. De SGP erkent de grote waarde van vrijwilligerswerk, mantelzorg en zorg, en beschouwt deze als niet minder belangrijk dan betaalde arbeid. Iedereen is verantwoordelijk voor verwerving van een eigen inkomen, maar de gemeente biedt steun aan degenen die dat niet zelf kunnen. Het sociale zekerheidstelsel is bedoeld als tijdelijk vangnet voor wie dat nodig heeft, niet als een structurele voorziening voor wie kan werken maar ervoor kiest dat niet te doen.

Burgers die van een wettelijk sociaal minimum moeten rondkomen, hebben het zwaar. Zij kunnen bij de SGP rekenen op een fatsoenlijk minimabeleid. De SGP wil alle wettelijke mogelijkheden maximaal benutten. Overbodige lokale tegemoetkomingen moeten worden teruggedrongen. Burgers moeten niet door allerlei regelingen gevangen worden gehouden in een uitkering omdat werken financieel minder aantrekkelijk is dan een uitkering.

Concreet:

- Samen met Werkzaak organiseert de gemeente bij bedrijven leerwerkplekken voor het opdoen van werkervaring.
- Sociale organisaties, als Elliz in Company, die mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een plaats bieden en begeleiden naar een vaste baan, verdienen onze steun.
- Van inwoners die een uitkering ontvangen, mag een 'tegenprestatie' verwacht. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van vrijwilligerswerk op een werkervaringsplek
- Jeugdwerkloosheid wordt actief aangepakt met hulp van het bedrijfsleven.
- De aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt wordt gestimuleerd via samenwerking tussen scholen en bedrijven.
- De gemeente geeft het goede voorbeeld door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt binnen de organisatie een plek te geven en zet zich in voor een brede uitvoering van de banenafpraak, zowel binnen de gemeentelijke organisatie als bij lokale werkgevers.
- Schuldhulpverlening wordt toegankelijker gemaakt met hulp van maatjes en persoonlijke dienstverlening.
- Een ruimhartig minimabeleid omvat kwijtschelding van belastingen, bijzondere bijstand en ziektekostenverzekeringen.
- De gemeente voorkomt de armoedeval door eraan bij te dragen dat (meer) werken financieel aantrekkelijker is dan het ontvangen van een uitkering.

8. Onderwijs

Goed onderwijs is essentieel voor de ontwikkeling van onze kinderen tot deelnemers aan de samenleving en de samenleving als geheel. Het Rijk is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs, maar de gemeente speelt een belangrijke rol in het scheppen van randvoorwaarden. Denk aan passend onderwijs, leerlingenvervoer, onderwijshuisvesting en het tegengaan van onderwijsachterstanden. De SGP hecht veel waarde aan betrokkenheid bij lokaal onderwijs in alle kernen, waarbij de vrijheid van onderwijs absoluut leidend blijft.

Onderwijshuisvesting

De gemeente is verantwoordelijk voor de bekostiging van (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding van scholen. Goede huisvesting biedt een gezonde en veilige leeromgeving en sluit aan bij de behoeften van scholen en leerlingen.

Concreet:

- Schoolbesturen en de gemeente werken samen aan een integraal huisvestingsplan (IHP) dat aansluit bij passend onderwijs en leerlingenvervoer.
- Duurzame en energiezuinige schoolgebouwen zijn een prioriteit; renovatie is een volwaardig alternatief voor nieuwbouw.
- Bij wijzigingen in leerlingaantallen past de gemeente tijdig het huisvestingsbeleid aan.
- Huisvesting wordt aangepast waar nodig om passend onderwijs te ondersteunen.
- De gemeente ondersteunt scholen in hun autonomie en stuurt niet op samenwerking of fusies.
- Ventilatie en binnenklimaat krijgen structureel aandacht.
- De gemeente Zaltbommel maakt al jaren gebruik van een volledige decentralisatie van de onderwijshuisvesting. De SGP wil hier graag mee doorgaan.
- De gemeente Zaltbommel maakt vaart met de (ver)nieuwbouw van de scholen in Nederhemert, Gameren en Brakel.
- De gemeente realiseert het nieuwe schoolgebouw in Nederhemert op de beoogde plek aan de rand van het dorp.
- De gemeente speelt een ondersteunende en stimulerende rol bij de oprichting van (gezamenlijke) bedrijfsscholen.

Onderwijsachterstanden tegengaan

De gemeente biedt speciale programma's aan om kinderen met een onderwijsachterstand te helpen. Ze krijgt daar ook geld van het Rijk voor. De SGP wil laaggeletterdheid en taalachterstanden effectief aanpakken. Het bevorderen van leesgedrag onder jonge kinderen is hierbij een belangrijk middel.

Concreet:

- Bij afspraken over resultaten van voor- en vroegschoolse educatie (VVE) staat de inzet van scholen centraal. De gemeente schrijft geen leeropbrengsten of didactische middelen, zoals een Citotoets, voor aan scholen.
- De gemeente stimuleert samenwerking tussen scholen en bibliotheken om leesgedrag en taalvaardigheid te bevorderen, met een focus op de bestrijding van laaggeletterdheid en het versterken van de educatieve rol van bibliotheken.
- Bibliotheken worden ondersteund als kennis- en ontmoetingscentra waar inwoners terecht kunnen voor informatie, debat en sociale interactie rondom taal, geletterdheid en educatie.

Thuiszitters

Elk kind heeft recht op onderwijs, maar voor sommige kinderen is school tijdelijk of definitief niet de juiste plek. De gemeente werkt samen met scholen en jeugdhulp om thuiszitten te voorkomen en oplossingen te bieden.

Concreet:

- Onderwijs en jeugdhulp werken samen om thuiszitten te voorkomen, met oog voor complexe situaties.
- De gemeente minimaliseert wachtlijsten bij zorgaanbieders voor kinderen en jongeren met complexe problematiek.
- Leerlingen die vanuit een instelling terugkeren naar school, krijgen goede begeleiding.
- De gemeente houdt zich bij de toetsing van het recht op vrijstelling aan de sobere kaders die de wet stelt.

Leerlingenvervoer

De gemeente draagt verantwoordelijkheid voor leerlingenvervoer, bijvoorbeeld voor kinderen met een beperking, kinderen of voor leerlingen die verder moeten reizen vanwege een passende identiteit van de school. Ouders kunnen ook een aanvraag doen in het kader van bijvoorbeeld hoogbegaafdheid.

Concreet:

- De gemeente blijft royaal in het ondersteunen van leerlingenvervoer.

Onderwijs en zorg

De gemeente waarborgt dat zorg-, welzijns- en onderwijsbeleid aansluit bij de identiteit van christelijke inwoners en instellingen, met ruimte voor eigen invulling door scholen, verenigingen en organisaties.

Concreet:

- Onderwijs-zorgarrangementen moeten soepel verlopen, zonder dat ouders van het kastje naar de muur worden gestuurd.
- Zorgaanbieders die aansluiten bij de identiteit van leerlingen, ouders en scholen worden actief ondersteund en gestimuleerd.
- Gemeenten werken samen om scholen de kans te geven zorgmiddelen te bundelen, zodat ze eigen zorgprofessionals in de school kunnen inzetten.

9. Sport, erfgoed en recreatie

De SGP wil een hechte samen-leving, niet een 'naast-elkaar-leving'. Cultuur en aandacht voor cultuurgeschiedenis kunnen hierin een belangrijke rol spelen. Dat geldt ook voor verantwoord samen recreëren en sporten.

Sport

Regelmatige sportbeoefening draagt bij aan een gezonde levensstijl en heeft een belangrijke sociale en vormende werking, vooral voor jongeren. De SGP ondersteunt sport door goede faciliteiten te bieden en breedtesport te bevorderen. Extra aandacht gaat uit naar ouderen en mensen met een beperking. Het bevorderen van (commerciële) topsport ziet de SGP niet als een taak voor de overheid. Zondagsrust blijft voor de SGP een belangrijk uitgangspunt, ook als het gaat om sportevenementen. De SGP waardeert het wanneer gemeentelijke sportvoorzieningen zelfstandig opereren.

Concreet:

- De gemeente stimuleert sport, spel en gezondheid via samenwerking met scholen.
- De gemeente faciliteert voldoende mogelijkheden (bijvoorbeeld sportveldjes en speeltuintjes). in de wijken zodat kinderen kunnen bewegen en/of spelen.
- Breedtesport krijgt ondersteuning door middel van toegankelijke en duurzame sportvoorzieningen.
- De gemeente ondersteunt maatschappelijke initiatieven en sportverenigingen actief bij het bieden van inclusieve sportmogelijkheden.
- Zwemmen is een essentiële vaardigheid voor kinderen. Het is niet alleen belangrijk voor hun veiligheid, maar draagt ook bij aan gezondheid en beweging. Daarom kiest de SGP voor het behoud van voldoende en veilige zwemgelegenheden.
- De Gemeente faciliteert geen topsportevenementen.
- Sportactiviteiten vinden plaats op de dagen van maandag tot en met zaterdag.

Cultuur

De SGP vindt cultuurbeleving heel belangrijk. Het stimuleren van sociaal-culturele activiteiten kan daaraan bijdragen. Culturele activiteiten moeten ontstaan uit particulier initiatief. De gemeente vervult daarbij wel een stimulerende en ondersteunende rol. Er zijn helaas ook cultuuruitingen die in ethisch opzicht onacceptabel zijn. Uiteraard mogen cultuuruitingen schuren. Maar reclame-uitingen, culturele activiteiten of kunstuitingen met een godslasterlijk,

aanstootgevend of te shockerend karakter wil de SGP uit de openbare ruimte weren. Ook dient de zondagsrust gerespecteerd te worden.

Concreet:

- De gemeente zorgt voor een moderne, toegankelijke bibliotheek met bijbehorende maatschappelijke voorzieningen, zoals hulp bij digitale vraagstukken. Scholen krijgen ondersteuning bij natuur- en cultuureducatie. De gemeente geeft hun ruimte voor een eigen invulling, die bij de identiteit van de school past.
- Poortertij: De besteding van de financiën moet in lijn zijn met wat realistisch is ten opzichte van de kosten die de gemeente per inwoner moet dragen. Daarbij streven wij naar een toekomstbestendig én onderhoudsvriendelijk gebouw, zodat de kosten voor de toekomst zo laag mogelijk blijven. Ook mag het niet de functie van dorpshuizen vervangen.
- De gemeente steunt lokale media, zodat zij inwoners onafhankelijk informatie kunnen geven. Ook zijn deze media een platform voor de maatschappelijke dialoog.
- De gemeente stimuleert samenwerking tussen scholen en muziekscholen om muziekonderwijs toegankelijk te maken voor alle kinderen. Mooie initiatieven, zoals schoolorkesten en samenspelprojecten, krijgen waar mogelijk ondersteuning.

Archeologie en erfgoed

Archeologie en erfgoed zijn verbonden met de lokale identiteit van dorp, stad en streek. Wanneer een gemeente monumenten en cultuurhistorisch erfgoed behoudt, is ze aantrekkelijk voor inwoners en toeristen. De rijke geschiedenis blijft zichtbaar in de bebouwing, maar ook in de openbare ruimte en in het cultuurlandschap. Kerkgebouwen, vooral de oudere, spelen daarbij een unieke rol. Ze vormen niet alleen historische en architectonische hoogtepunten, maar zijn ook van grote maatschappelijke waarde.

Concreet:

- De gemeente voert actueel beleid voor archeologie en cultuurhistorie, zodat waardevolle historische elementen en plaatsen behouden blijven en zichtbaar zijn.
- Cultuurhistorische verenigingen worden ruimhartig ondersteund door de gemeente.
- Joods erfgoed: Antisemitisme is een groeiend probleem en verdient blijvende aandacht. Wij zetten ons in voor de bestrijding hiervan en zorgen dat Joods cultureel erfgoed in de gemeente veilig is en goed onderhouden blijft. We hechten grote waarde aan het levend houden van de herinnering aan de Holocaust.
- In het bijzonder gemeentelijke monumenten en beeldbepalende panden moeten in goede staat van onderhoud verkeren. Verduurzamen van deze panden is voor de SGP een belangrijk aandachtspunt.
- In oude en authentieke wijken en straten wordt gebouwd met oog voor de geschiedenis.
- De Sint-Maartenskerk is hét monument van de stad Zaltbommel. De SGP staat voor het behoud van religieuze en culturele waarden. Daarom vinden wij het belangrijk dat erediensten behouden blijven, net als andere activiteiten die passen bij de christelijke traditie. Daarnaast dragen wij zorg voor de historische elementen van het gebouw en het orgel delen we kennis over het gebouw met de gemeenschap.
- De SGP onderstreept het belang van de gemeentelijke kerkenvisie, omdat deze een erkenning vormt van kerkgebouwen als belangrijke dragers van historisch en cultureel erfgoed. De gemeente ondersteunt initiatieven om kerkgebouwen in stand te houden.

Recreatie

Mensen hebben behoefte aan ontspanning. De SGP wil daarom bijdragen aan recreatie die Bijbels verantwoord is en oog heeft voor de omgeving. De gemeente moet vooral goede randvoorwaarden scheppen, waarbij recreatie en natuur in balans blijven.

De toegankelijkheid van natuur staat onder druk door steeds strengere regels en beperkingen. De SGP verzet zich tegen de trend waarbij de mens steeds meer uit de natuur wordt geweerd. De SGP vindt dat recreatie en natuurbelangen in evenwicht moeten blijven en dat inwoners blijvend toegang moeten houden tot groene gebieden.

Concreet:

- De gemeente werkt aan het behoud van recreatiegebieden, zoals natuur- en groengebieden, en waarborgt de bereikbaarheid en toegankelijkheid voor inwoners en bezoekers.
- Recreatievoorzieningen mogen geen onevenredige inbreuk maken op het buitengebied en de belangen van agrariërs.
- De gemeente zorgt voor een goede balans tussen recreatie en natuur, zonder onnodige beperkingen voor inwoners en bezoekers.
- De SGP verzet zich tegen recreatiezonering en andere maatregelen die de toegankelijkheid van natuur beperken.
- De SGP wil dat bij nieuwe bestemmingsplannen voldoende groen, water, speelvoorzieningen en wandel- en fietspaden worden meegenomen.
- De SGP wil dat de eigenheid van het dorp en/of de stad bewaard blijft, en is daarom geen voorstander van massarecreatie. Waar dit al plaatsvindt, moet er goede infrastructuur en toezicht zijn.
- De gemeente moet erop toezien dat er bij recreatieplekken buiten de bebouwde kom, zoals campings en speelweiden, voldoende basisvoorzieningen zijn. Denk bijvoorbeeld aan toiletten en parkeergelegenheid (al dan niet tegen betaling).

10. Volksgezondheid en duurzaamheid

Rentmeesterschap staat centraal in het denken en handelen van de SGP. Het is onze verantwoordelijkheid om goed om te gaan met de schepping en te zorgen voor de volksgezondheid. Een duurzame samenleving waarin we onze kinderen en kleinkinderen niet belasten met de negatieve erfenis van deze tijd is essentieel. Milieuregels worden bij voorkeur op nationaal of internationaal niveau vastgesteld, maar de gemeente speelt een belangrijke rol in het lokaal waarmaken van deze afspraken.

Volksgezondheid

De volksgezondheid is een punt van aanhoudende zorg voor de overheid. Het is voor ons belangrijk dat welvaart en welzijn met elkaar in balans zijn. De gemeentelijke overheid kan veel voor haar inwoners betekenen door in volksgezondheid en welzijn te investeren.

Concreet:

- De gemeente stelt een gezondheidsplan op met concrete doelen voor beweging en het stimuleren van een gezonde levensstijl.
- Scholen kunnen als zij dat willen ondersteuning krijgen bij voorlichting over bewegen, gezonde voeding en het voorkomen van verslavingen.

Milieu en leefomgeving

De zorg voor het milieu begint lokaal. Door zorgvuldig om te gaan met onze leefomgeving kunnen we de schepping beschermen en de kwaliteit van leven verbeteren.

Concreet:

- De gemeente stimuleert het gebruik van openbaar vervoer en de fiets om luchtkwaliteit te verbeteren.
- Agrarische bedrijven worden geholpen met verduurzaming door middel van informatie over en toegang tot subsidies.
- Initiatieven rond milieu- en natuureducatie op bijvoorbeeld scholen worden gestimuleerd vanuit de gemeente
- De gemeente voorziet in het laden van elektrische voertuigen via openbare voorzieningen bijvoorbeeld via lantaarnpalen als er geen eigen laadvoorziening mogelijk is.

Beheer van openbare ruimte

Een groene en prettige leefomgeving bevordert de kwaliteit van leven. Het beheer van water, verhardingen, verlichting, groen en speelvoorzieningen moet integraal en toekomstbestendig worden uitgevoerd.

Concreet:

- De gemeente betreft inwoners bij de inrichting van de openbare ruimte.
- Openbare verlichting wordt duurzamer en lichtvervuiling wordt tegengegaan, met extra aandacht voor 'licht-hotspots' op bedrijventerreinen.
- Waardevolle natuur wordt behouden.
- Aandacht voor groene wijken met een diverse aanplant is nodig vanwege hittestress. De gemeente komt met een divers 'bomenplan'.
- De gemeente bestrijdt hondenpoepoverlast door regelmatig hondentoiletten te reinigen en voldoende afvalbakken te plaatsen.
- Handhaving wordt aangescherpt; het niet opruimen van hondenpoep én het niet bij zich hebben van opruimmiddelen wordt beboet.
- De gemeente voert voorlichtingscampagnes om hondenbezitters bewust te maken van hun verantwoordelijkheid voor een schone openbare ruimte.
- Speelterreinen worden goed verspreid en zijn er in elke kern en wijk, zodat elk kind op loopafstand van het huis veilig kan spelen.

Milieu en afval

Het verminderen van afval en het verbeteren van afvalscheiding staan centraal. De vervuiler betaalt, maar afvalinzameling moet kosteneffectief en toegankelijk blijven. We kijken als gemeente anders naar afval, omdat hergebruik van materialen in veel gevallen mogelijk is. Als gemeente steunen we hiervoor initiatieven van de Avri, waaronder de opzet van het

circulair ambachtscentrum in Tiel.

Concreet:

- Afvalscheiding wordt verbeterd om het milieurendement te verhogen.
- De kosten van afvalinzameling blijven aanvaardbaar voor inwoners.
- De gemeente stimuleert en ondersteunt circulaire initiatieven die het mogelijk maken afval weer als grondstof te gebruiken
- De SGP is blij met de milieustraat met uitstekende voorzieningen in Zaltbommel.
- Afval dumpen is onaanvaardbaar en er mogen forse boetes voor worden uitgedeeld.

Volksgezondheid en houtstook

Houtstook is een eeuwenoude manier van verwarmen en een hernieuwbare energiebron. Tegelijkertijd kan houtstook bijdragen aan luchtvervuiling en daarmee gevolgen hebben voor de volksgezondheid. Een volledig verbod is onwenselijk, maar het is wel nodig om maatregelen te treffen die overlast beperken en verantwoord stookgedrag bevorderen.

Concreet:

- De gemeente stimuleert het gebruik van moderne houtkachels die tot 85% minder fijnstof uitstoten dan traditionele open haarden.
- Bevorderen van vakkundige installatie en onderhoud van houtgestookte installaties door gekwalificeerde bedrijven, zodat deze voldoen aan geldende regelgeving en veilig functioneren.
- Vergroten van kennis bij Omgevingsdiensten en Toezicht en Handhaving, zodat overlastgevende situaties beter herkend en aangepakt kunnen worden.
- Ondersteunen van voorlichting en bewustwording over verantwoord stoken, onder andere door samen te werken met relevante vakorganisaties en de brandweer.
- Actief verwijzen naar betrouwbare informatiebronnen over weersomstandigheden en luchtkwaliteit, zonder dit te koppelen aan sturend of ontmoedigend beleid.

Duurzame energievoorziening

De energietransitie vraagt om actieve betrokkenheid van de gemeente. Energiebesparing heeft prioriteit, gevolgd door het verantwoord en duurzaam opwekken van energie. Het is belangrijk om inwoners en bedrijven te betrekken en draagvlak te creëren voor initiatieven, terwijl de gemeente zelf het goede voorbeeld geeft. De capaciteit op het energienet is

beperkt als gevolg van vergaande elektrificatie, onder andere in woningbouw en mobiliteit. Dit noemen we netcongestie. Dit is een probleem waar we al volop mee te maken hebben. En in de komende jaren, als we niets doen, alleen maar toe zal nemen. In geval van woningbouw, maar ook bij het verder verduurzamen van woningen en plaatsen van zonnepanelen. Het geleverd krijgen van energie is daarmee niet meer vanzelfsprekend.

Een betrouwbaar en toekomstbestendig energienet is cruciaal om klimaatdoelen te halen en klimaatadaptatie succesvol te laten zijn. Dit vraagt van de gemeente een creatieve benadering van alternatieven voor het energienet, zowel binnen als buiten het bestaande systeem.

Concreet:

- De gemeente verduurzaamt gemeentelijke gebouwen en geeft hiermee het goede voorbeeld.
- Energiebesparing staat voorop. Initiatieven die energieverbruik verminderen, krijgen prioriteit boven het duurzaam opwekken van energie.
- De gemeente dringt aan op voldoende middelen vanuit het Rijk als landelijke energieambities bij gemeenten worden neergelegd.
- In het gemeentelijk beleid is aandacht voor zowel warmte als koeling. Nieuwbouw wordt groen en energiezuinig ingericht, met meer openbaar groen en minder betegelde tuinen.
- De gemeente werkt nauw samen met woningcorporaties om de sociale huursector te verduurzamen.
- Draagvlak voor zonne- en windparken is essentieel. De gemeente betreft inwoners actief bij plannen en zorgt voor heldere communicatie.
- Onze gemeente ontwikkelt visie en beleid om draagvlak voor duurzaamheidsinitiatieven lokaal en regionaal te vergroten. Hierbij zetten we in op betrokkenheid van lokale energiecoöperaties.
- Bedrijven worden gestimuleerd en gefaciliteerd om hun bedrijfsvoering te verduurzamen.
- Netbeheerders geven inzicht in de capaciteiten en beperkingen van het energienet, zodat beleid hierop kan worden afgestemd en inwoners goed geïnformeerd zijn.
- De gemeente werkt actief mee aan initiatieven die netcongestie tegengaan, zoals het creëren van energiehubs.

Ondersteunen duurzaamheidsinitiatieven

De gemeente kan bij uitstek de rol van onafhankelijke adviseur vervullen. Het is van belang dat inwoners zich gesteund weten door de lokale overheid bij het verduurzamen van hun huis, gedrag en leefomgeving. De rol van de gemeente is daarbij vooral faciliteren en ondersteunen. De gemeente kan sturen met groene leges en revolverende fondsen. De SGP

is geen voorstander van structurele subsidiëring van particuliere duurzaamheidsinitiatieven.

Concreet:

- De gemeente geeft bij sociaal-economisch zwakkeren in de samenleving bekendheid aan duurzaamheidswinkels en groene regelingen. Deze groep mag niet de dupe worden van dure duurzaamheidsmaatregelen. Waar nodig en mogelijk wordt gebruik gemaakt van energiecoaches.
- Zaken als het aanbieden van gratis warmtescans kunnen de bekendheid van duurzaamheidswinkels vergroten.
- De gemeente treft stimuleringsregelingen voor energiebesparing in bestaande woningbouw
- De gemeente werkt proactief mee aan duurzaamheidsinitiatieven en brengt daarvoor de benodigde (ruimtelijke) procedures op orde.
- De gemeente ondersteunt energiecorporaties van inwoners.

Het opwekken van duurzame energie

De gemeente is geen initiatiefnemer voor het opwekken van duurzame energie. Dit initiatief ligt bij bedrijven, coöperaties en particulieren. De rol van de gemeente is het faciliteren van projecten die passen in de omgeving en kunnen rekenen op voldoende draagvlak. Het streven is dat de opbrengsten van energieprojecten lokaal blijven.

Concreet:

- Grote windmolens kunnen alleen worden geplaatst bij het Munnikenland en de A2.
- Windenergie wordt alleen overwogen op locaties met minimale hinder. Draagvlak (via participatie), geluidsnormen en compensatie voor omwonenden zijn daarbij voorwaarden.
- Zonne-energie op daken heeft prioriteit boven zonnevelden. Voor zonnevelden stelt de gemeente duidelijke kaders: tijdelijkheid, dubbel grondgebruik en alleen voor niet-agrarische locaties.

Klimaatadaptatie

Naast vele andere partijen heeft de gemeente een belangrijke taak in klimaatadaptief handelen. Het gaat dan met name om thema's als wateroverlast, droogte, hitte en risico op overstromingen.

Voorbeelden van klimaat- of ruimtelijk adaptief handelen zijn onder andere het aanleggen

van speelpleinen in stedelijke gebieden die ook dienen als wateropvang, het creëren van wadi's, deelname aan Operatie Steenbreek (het ontstenen en vergroenen van de buitenruimte), het realiseren van groene parkeerplaatsen en het aanleggen van natuurvriendelijke oevers.

Concreet:

- De gemeente werkt aan bewustwording en kennis over klimaatadaptief handelen.
- Bij de aanleg en reconstructie van wegen en het verbeteren van dijken legt de gemeente een koppeling met bos- en natuurontwikkeling.
- Bij de herinrichting van buitenruimte en woongebieden werkt de gemeente aan beperking van wateroverlast, droogte en hitte.
- De gemeente werkt naar een toekomstbestendige landbouw, zonder wateroverlast of watertekort.
- De gemeente neemt het voortouw in klimaatadaptief handelen, bijvoorbeeld door speelpleinen aan te leggen die ook als wateropvang fungeren, wadi's te creëren, groene parkeerplaatsen te realiseren en natuurvriendelijke oevers aan te leggen.

11. Ruimte om te wonen

Wonen en werken zijn belangrijke thema's voor de gemeente. Een evenwichtig woningaanbod is nodig om al onze inwoners te kunnen huisvesten. De SGP zet zich in voor een goede balans tussen huur- en koopwoningen, met aandacht voor verschillende prijsklassen en doelgroepen. De SGP hecht aan een woning voor iedereen. Bij ruimtelijke ontwikkelingen zijn Bijbels rentmeesterschap en respect voor cultuurhistorie en archeologie belangrijke principes. Zorgvuldig ruimtegebruik staat hierbij centraal.

Ruimtelijke ordening

De Omgevingswet biedt kansen voor lokaal beleid en legt bij initiatiefnemers de verantwoordelijkheid om draagvlak te creëren. De SGP streeft naar een goed gebruik van de ruimte.

Concreet:

- Welstandseisen kunnen worden versoepeld of gedeeltelijk afgeschaft, zolang cultuurhistorische aspecten behouden blijven.
- Onderzocht moet worden of de subcommissie omgevingskwaliteit (voorheen welstandscommissie) kan worden afgeschaft.
- In nieuwe plannen worden haalbare welstandscriteria gehanteerd, ook voor de langere termijn. Strakke eisen over beplanting horen daar niet bij.
- Zaltbommel heeft een aantal succesvolle bedrijventerreinen. Doorontwikkeling daarvan wordt voortvarend ter hand genomen
- Bedrijventerreinen in de kernen zoals Gameren, Brakel en Nederhemert vormen een meerwaarde voor een kern. Tijdig worden mogelijkheden voor uitbreiding geboden.
- Actief maar verantwoord grondbeleid is mogelijk om ook voor de toekomst voldoende mogelijkheden te hebben tot het plegen van woningbouw.

Volkshuisvesting

Voor elke doelgroep moeten er passende woonmogelijkheden zijn. Afstemming met omliggende gemeenten is belangrijk. Demografische ontwikkelingen stoppen niet bij de gemeentegrenzen. De SGP wil aandacht voor nieuwe woonvormen en verduurzaming van bestaande woningen.

Concreet:

- De gemeente zet zich, samen met woningcorporaties en projectontwikkelaars, in voor een passend woningaanbod. Het aandeel sociale huur, goedkope koop en middenhuur wordt afgestemd op de lokale woningbehoefte, niet op rigide quota.
- Waar mogelijk krijgen eigen inwoners en starters voorrang bij de toewijzing van woningen. De gemeente benut haar mogelijkheden om woningbouw te sturen ten gunste van eigen inwoners, zodat zij in hun omgeving kunnen blijven wonen.
- De verduurzaming van bestaande koop- en huurwoningen krijgt prioriteit, zodat woningen energiezuiniger en toekomstbestendiger worden.
- De gemeente voorkomt onnodige regels die woningbouw vertragen of beletten en stimuleert actief het gebruik van rijks- en provinciale subsidies voor woningbouw en duurzame woonprojecten.
- Voor statushouders wordt tijdelijke huisvesting de voorkeursoptie meegenomen om de druk op reguliere woningen te verminderen. Hierbij is ook huisvesting op recreatieterreinen mogelijk.
- Ouderen die langer zelfstandig willen wonen, worden actief ondersteund met voorzieningen en passende woonoplossingen.
- De gemeente bevordert (pré)mantelzorgwoningen door eenvoudige procedures en alleen een beperkte toets op de zorgbehoefte toe te passen.
- De gemeente stimuleert de bouw van ouderenhofjes en andere gemeenschappelijke woonvormen, zodat senioren langer zelfstandig kunnen wonen in een sociale omgeving.
- Bij nieuwbouwplannen wordt rekening gehouden met de behoeften van ouderen, zoals levensloopbestendige woningen, goede toegankelijkheid en nabijheid van zorgvoorzieningen.
- De gemeente zet zich in voor passende en betaalbare huisvesting voor jonge stellen.

Netcongestie en wonen

Netcongestie vormt een mogelijk probleem voor woningbouw en bedrijfsontwikkeling. Het elektriciteitsnet kan de groeiende vraag naar stroom niet overal aan, wat kan leiden tot vertragingen bij nieuwe bouwprojecten en beperkingen voor bedrijven die willen uitbreiden of verduurzamen.

De SGP wil dat de gemeente samen optrekt met omliggende gemeenten en netbeheerders om de belangen van inwoners en bedrijven te behartigen. Door tijdig knelpunten te signaleren en oplossingen te stimuleren, kan de gemeente bijdragen aan een toekomstbestendige energievoorziening.

Concreet:

- De gemeente werkt samen met omliggende gemeenten, ondernemers en netbeheerders om knelpunten in de elektriciteitsvoorziening tijdig te signaleren en op te lossen.
- De gemeente faciliteert het uitbreiden en versterken van het elektriciteitsnet door ruimtelijke procedures waar mogelijk te versnellen.
- Innovatieve oplossingen zoals buurtbatterijen en slimme netwerken worden gestimuleerd om piekbelasting te verminderen en netcapaciteit efficiënter te benutten.
- De gemeente stimuleert de vorming van energiehubs, met name op bedrijventerreinen, zodat bedrijven elkaars overcapaciteit makkelijker kunnen gebruiken.
- Zaltbommel zoekt naar mogelijkheden tot samenwerking met eigenaren van zgn. WKK 's om de energievoorziening in onze gemeente op peil te houden.

Inbreiding en uitbreiding

De SGP geeft de voorkeur aan inbreiding boven uitbreiding om op een zorgvuldige manier om te gaan met beschikbare ruimte. Tegelijk is duidelijk dat uitbreiding noodzakelijk is om het woningtekort op te lossen. Dit vraagt om plannen die zorgvuldig balanceren tussen groei en het behoud van de unieke identiteit van de omgeving.

Concreet:

- Het in het verleden succesvolle Incidentele Particuliere Woningbouwbeleid moet in een nieuwe vorm met ruime kaders opnieuw worden gestart.
- De gemeente geeft prioriteit aan inbreidingsprojecten, waarbij leegstaande (bedrijfs)panden en braakliggende terreinen worden benut voor nieuwe woningen of andere functies.
- De gemeente schuwt waar nodig niet om uit te breiden buiten de bestaande kern. Zo vindt de SGP dat in Brakel bouwen in het Nieuwe Hollandse Waterlinie gebied mogelijk moet zijn, met respect voor de status van werelderfgoed.
- Uitbreidingsplannen worden zorgvuldig ontworpen met oog voor het landschap, behoud van natuur, het benutten van zonne-energie en de integratie van cultuurhistorische elementen.
- De gemeente richt extra aandacht op de aanwezigheid en bereikbaarheid van voorzieningen voor ouderen die hier afhankelijk van zijn. Bij zowel inbreiding als uitbreiding worden voorzieningen zoals groen, speeltuinen en wandelpaden nadrukkelijk meegenomen om de leefbaarheid te vergroten.
- De gemeente werkt samen met inwoners, experts en andere belanghebbenden om plannen af te stemmen op lokale behoeften en draagvlak te creëren.

Huisvesting arbeidsmigranten

Arbeidsmigranten spelen een belangrijke rol in sectoren zoals landbouw, logistiek en industrie, maar hun huisvesting voldoet vaak niet aan de norm. De SGP ziet het als een gedeelde verantwoordelijkheid van werkgevers en gemeenten om goede huisvesting te realiseren. Het huidige beleid huisvesting arbeidsmigranten is succesvol en dient hooguit op details te worden aangepast.

Concreet:

- Bedrijven en gemeente zorgen samen voor een aanvaardbare kwaliteit van het woon- en leefklimaat, zowel voor arbeidsmigranten als voor de directe omgeving.
- Het beleid huisvesting arbeidsmigranten wordt voortgezet en hooguit op details aangepast.
- Huisvesting onder voorwaarden op het terrein van de werkgever met de juiste handhaving is een succes en blijft mogelijk.

Huisvesting asielzoekers

De instroom van asielzoekers stelt de gemeente voor uitdagingen. De Bijbel is helder over gastvrijheid naar vreemdelingen. Tegelijk ligt er ook de opdracht om te doen wat verstandig is. De opvang van asielzoekers moet in balans zijn met de belangen van onze inwoners.

Concreet:

- De SGP bepleit gastvrijheid voor vluchtelingen, maar de opvang van asielzoekers moet passen bij de aard en schaal van de gemeenschap.
- Het maatschappelijk middenveld speelt een belangrijke rol bij de opvang van asielzoekers en statushouders.